

sedaj največ slovenskih slavnih rodoljubov, imel tudi v bodoče pridnih, marljivih dijakov.

C. g. kaplan Lasbajer je govoril v znani, mu spretnosti o ciljih našega delovanja in opozoril na kruti boj za verske in narodne svetinje; zahvaljeval se je iskreno slavnostnim govornikom današnjega dne, ki sta povzdignila slavje.

Vrli mladenič Kramberger iz St. Lenarta je napival domačemu župniku č. g. Vodošku, katerega ljubijo župljani in so mu vdani, dasi je le kratko časa med njimi.

Zanimiv je bil govor priprostege kmeta nečaka Muršeca, ki je pripovedoval, kako je dr. Muršec jedel z grofi in baroni.

Zabava je bila vesela; ljudje se niso prav radi ločili ob polnoči, ko so se odpravljali k počitku. Poslavljali smo se v zavesti, da smo na lep način slavili slovenskega rodoljuba in dobrotnika dr. Muršeca.

Suša.

V imenu Slovenske kmečke zveze je bil dne 7. avgusta poslanec Pišek v Gradcu ter podregal zaradi podpore in poročal o stanju na Spod. Štajerskem.

V soboto dne 8. avgusta je bila seja kmetijske družbe, graške zveze zadrug in vladinih zastopnikov. Izmed Slovencev sta bila zraven deželni odbornik Robič in potovačni učitelj Jelovšek.

Državna podpora od 300.000 K je le prvi del podpore. Graška zveza zadrug bo za ta denar nakupila 150 vagonov sena in 250 vagonov slame. Prodajalo se bo seno po 4 K, slama po 2 K. Brezplačno se krmila ne bodo dajala.

Knjižnica S. K. S. Z. se nahaja v Koroški cesti št. 5 I. nadstropje. Odprta je med tednom do 7. ure zvečer, v nedeljah in praznikih od 10.—11. ure dopoldne.

Politični ogled.

— Kranjski deželni zbor se to jesen najbrž ne bo sklican. Vzrok tiči v tem, da se mora novostvarjena 4. kurija še-le voliti. Nadomestne volitve pa se morejo iz različnih razlogov še-le meseca novembra izvršiti, potem bi se mogel deželni zbor meseca decembra sklicati, da reši, proračun, kar se že 6 let ni zgodilo.

Mala politična naznanila.

Dne 7. avgusta: Ogrski ministrski predsednik Wekerle in zunanji minister baron Aehrenthal sta se posvetovala danes o Bosni in Hercegovini. — Listi poročajo, da namerava črnogorski knez Nikita v jeseni po 50letnem vladanju odstopiti. — V Madridu na Španskem je napadel nek odpuščen uradnik notranjega ministra s tem, da je vrgel v njega kos opeke. Minister je neznačajno ranjen.

Dne 8. avgusta: Ogrski trgovinski minister Košut izdeluje zakonski načrt, po katerem bi bili vsi potniki po ogrskih železnicah proti majhni pristojbini zavarovani glede na nezgode. — Kršćansko-socialni poslanski krog se mnenja, da mednarodni krog ne mislijo na izpremembo Beekove vlade. Se Prade najbrž ostane. — Praško poštno ravnateljstvo dobi predsednika in podpredsednika. — Poroča se, da je nameraval v ponedeljek zvečer nek palačni uradnik usmrtiti turškega sultana. Sunil ga je z bodalcem, ki je pa odskočilo od sultanove jeklene srajce. Napadalec so zaprli. — Srbska skupščina je pričela 6. t. m. razpravljati o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko.

Dne 9. avgusta: Goriški deželni zbor bo sklican 20. septembra. — Nemški cesar se je hotel sestati s predsednikom francoske republike, ko se je predsednik vračal iz Revala v Stockholm. Francoska vlada je odbila željo nemškega cesarja. — Poštna ravnateljstva na Dunaju, v Lvovu in Pragi ne bodo več imela ravnateljev, marveč predsednike in pa dva podpredsednika. — Mladoturki nameravajo nekaj vojnihi ladij z njim zvestim moštvom vsidrati pred sultanovo palačo, ki jo bodo tako imeli vedno zastraženo.

Dne 10. avgusta: Hranilnica v Ustjih je nakazala avstrijskemu vojnemu ministrstvu 2000 K kot prispevek za zgradbo avstrijskega vojnega zrakoplova. — V Pragi se je pričel večeraj prvi slovenski učiteljski shod, ki se ga udeležuje več sto čeških, poljskih, hrvaških, slovaških in slovenskih učiteljev. Namerava se ustanoviti vseslovenska učiteljska zveza. — Velika manifestacija se je vršila večeraj v Pragi za češke manjšinske šole. Demonstriralo se je proti postalcema Masaryku in Drtini, ker sta v državnem zboru glasovala za Wolfovo resolucijo, da se ustanovi v Pragi nemška akademija. — V mestu Tebrisu v Perziji so dne 8. t. m. cel dan streljali in se kruto med seboj borili. Revolucionarji so bili poraženi.

Razne novice.

* V 9. činovni razred sta pomaknjena vadniški učitelj Jožef Šijanec in učitelj godbe Emerik Beran na mariborskem moškem učiteljskem.

* V stalen pokoj stopi vlč. g. Franc Skorjanc, župnik na Gomilskem v Sav. dolini.

* Duhovniške vesti. Župnijo St. Jernej v Radvanju nad Muto je dobil č. g. Ivan Ivanc iz Rajhenburga, dosedaj kaplan v Čadramu, kamor pride na njegovo mesto č. g. Ivan Jelšnik iz Kozja. — Za kaplana v Središče je prišel č. g. Jožef Toplak.

* Suša. Nekateri posestniki prodajajo sednj seno po 9 K in višje, na drugi strani pa prosijo za podporo. Taki ljudje mnogo škodujejo celi podporni akciji.

* Marijino Celje. Povodom kronanja milostne podobe v Marijinem Celju se bodo vršile od 29. avgusta do 15. septembra t. l. velike cerkvene slavnosti, katerih se udeleži tudi mnogo škofov. Dne 3. septembra bo propovedoval naš mil. g. knez-škof dr. Napotnik ob 9/9. uri predpoldne.

* V Pestojno! V proslavo vladarskega jubileja presv. cesarja vrši se v soboto dne 15. avg. t. l. (na praznik Marijinega vnebovzetja) ob treh popoldne v slavnostno razsvetljeni postojnski jami veliko jubilejno slavje, ob sodelovanju dveh godb: godbe bosansko-hercegovinskega pešpolka št. 3 iz Trsta in postojnske jamske godbe. V veliki podzemeljski „plesni dvorani“, ki obsega prostor za 2000 ljudi, se bodo vršili sijajni slavnostni koncert.

* Knjižnica S. K. S. Z. se odprla dne 15. avg., in se izposojujejo knjige od 10. do 11. ure. Knjige se bodo izposojevale vsak dan med tednom od 7. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure predpoldan. V knjižnici se nahajajo slovenske, hrvaške in češke knjige. Udnina znaša, ako se najenkrat plača, 2 K, ali pa mesečno 20 vinarjev. Za vsako izposojeno knjigo se plača 2 vinarja.

* S. K. S. Z. je v zadnji seji dne 6. avgusta z veseljem vzela na znanje sklepe „Zveze Slovenskih Mlad.“ glede prireditve mladeniških shodov. Mladeniški shodi se bodo vršili na Vidmu 23. avgusta in v Nazarjih 30. avgusta. Mladenice iz okoliških župnij že zdaj prosimo, da za te shode agitirajo. — Zveza bo nabirala že uporabljene poštne znamke ter jih razpečevala za narodne namene. — Za občino Leitersberg-Krčevina se ustanovi 15. avgusta izobraževalno društvo. Na ustanovnem shodu, ki bo v hotelu Alwies, bo govoril g. Žebot. Vdeležbo so obljubila tudi izobraževalna društva iz Studene, Sv. Petra, Jarenine itd. — V Mariboru se je ustanovil telovadni odsek in je imel do zdaj dva sestanka. Odsek ima že lepo število članov, kar je zasluga g. Leskovarja in g. Kompana. — V Brežicah se misli prirediti meseca oktobra socialni tečaj. — V Dramljah se vrši v nedeljo 16. avgusta ustanovni shod izobraževalnega društva. V imenu S. K. S. Z. govori g. dr. Vrstovšek. — Za društveno knjižnico se bo nakupilo večje število knjig zabavne in poučne vsebine. Dalje se sklene naročiti vse do sedaj izišle prevode Spillmanovih povesti po dva izvoda. — Sklenilo se je tudi več važnih sklepov glede obrambnega dela, posebno v St. Ilju.

* Slovenska Matica je poslala pripravljalnemu odboru za Murščevo slavnost dne 9. avgusta 1908 pri Sv. Bollenku v Slov. goricah to-le pismo: „Matica Slovenska“ Vas v spomin na svojega utemeljitelja dr. Jos. Muršca pozdravlja, pozdravlja Vas, pozdravlja vse udeležence slavnosti, pozdravlja ves ljub slovenski narod Slovenskih goric. Može, ki so pred več nego 50 leti rešili Slovence iz groba pozabljenosti, jim očistili obraz, vstajajo sedaj iz groba. Obhajamo stoletni spomin njihovega rojstva. In Ti, Muršec, nisi bil zadnji, ki je pogledal okoli sebe ter videl, da je ta svet slovenski. S pisano učeno in lepo besedo ter z denarnimi žrtvami si posegel med delo, skrbč za našega naroda cerkev in šolo. Ob tej priliki ne smemo pozabiti slavnega žerovinskih dobrih, starostu Vraza, slavnega hrvaškega pesnika, ki je v Muršcu zbudil rodoljubno iskro in ostal z njim v vernem prijateljstvu do svoje smrti. Zvezdi Vraz in Muršec, Slovence in Hrvat sijeta iz daljnih dni Slovencev Slov. goric.

* Narodne zapovedi za Slovence. 1. Ljubi svojo domovino. 2. Razi na svoje zdravje, osobito se varuj v mladosti opojnih pijač in tobaka. 3. Ne izdaj niti vinarja pri svojih nasprotnikih. 4. Vsaj po nedeljah in praznikih čitaj dobre slovenske knjige in časnike. 5. Denarja za čtivo ti naj ne bo žal. 6. Govori samo slovenski. 7. Spoštuj stare svetinje slovenskega naroda: vero in jezik. 8. Ne sramuj se svojega rodu. 9. Izpolnjuj svoje dolžnosti in brani svoje pravice. 10. Pomagaj S. K. S. Z. za obrambno delo.

* Mladenice. Liberalci zopet na ostuden način sramote po svojih listih vrle slovenske mladenice, ki so bili navzoči v Skolji Loki. Psujejo jih z najgršimi primki, kakor n. pr. capin! itd. In to samo radi tega, ker ne marajo naši zavedni fantje liberalizma in se ne sramujejo javno kazati svojega krščanskega prepričanja. Svetujemo liberalcem, naj lepo mirujejo, ker naši fantje ne poznajo šale in utegne se prigoditi, da bodo tisti sokolci, katere vodijo sedaj liberalci po deželi, morali srfotati potepeni tja, odkoder prihajajo.

* Vesel napredek. Vodstvo Slovenske ljudske Stranke na Kranjskem naznanja, da je z dnem 6. avgusta nastavila g. dr. Valentina Rožiča kot svojega glavnega tajnika. G. dr. Rožič je tudi na Štajerskem znan kot predavatelj pri socialnih tečajih in v izobraževalnih društvih. Ob tej priliki naznanjamo opetno, da ima tudi Slovenska kmečka zveza na Štajerskem svoje tajništvo, do katerega se kmetje prav pridno obračajo. Dopisovanje z udi S. K. Z. je doseglo do 1. avgusta število 1906. Gotovo lepo število!

* Ogrski Slovenci prebivajo kompaktno v županiji železni, zaladski in šomoški. Sosedji, so jim na severu in zapadu Nemci, na vzhodu Ogrji, le na jugu se dotikajo Hrvatov in štajerskih Slovencev. Najzanimivejše pri vsem je pač to, da njih število raste, ker so se pomnožili za kakih 3000 duš od leta 1890—1900. Tako je torej v treh župnijah preko 64.000 Slovencev. Raztreseni so potem še v raznih drugih stolicah Ogrske; precej jih je na Reki in preko 6000 v Zagrebu.

* Obrambno delo. Na praški razstavi je velik nabiralnik, ki drži 2.000.000 vinarjev. Dosedaj se je nabralo vanj že krog 300.000 samih novičev po dva vinarja. Nabrani denar se porabi za češko šolstvo v nemškem delu češke kraljevine. Čehi porabijo vsako priliko, da nabirajo za svojo Osrednjo Matico šolsko, ki ima nad 800.000 K dohodkov na leto. Posnemajmo Čeha in darujmo za S. K. S. Z., ki je prevzela obrambno delo ob naši meji.

* Liberalen poslanec. Zarja piše: „V goriških listih beremo, da je liberalen kraški poslanec Josip Strekelj odpuščen od poljedelskega ministra kot zaupnik za vinarstvo za sezanski okraj. Kot svojemu zaupniku je bila namreč dala vlada Strekelju nalogo, da razdeli med kmete ameriške trte deloma zastoj, deloma pa znižani ceni. Strekelj je pa s trtami kupčeval. Ker je stvar prišla na dan, je minister Strekelja odslovil. Čujemo pa, da še ni konec čednih Strekeljevih dejanj, ampak da pridejo še razne stvari na dan. Radovedni smo, če bo ta mož, ki izkorišča ljudsko revščino v svoje namene, imel toliko poguma, da bo še obdržal mandat. Strekelj je pokazal, da je liberalcem Bog in narod — trebuh pa žep.“

* Olike celjskih liberalcev. Na zagovor g. Meška iz Lahonec v zadnji številki našega lista odgovarjajo celjski liberalci javno v svojem glasilu: „Vidi se mu (Mešku) zares, da še ni občeval v svojem življenju z olikanimi ljudmi, pač pa, kakor se vidi, zelo veliko z junci. Naj tedaj ostane med junci!“ Človeku se kar gaž, če čita izbruhe take posurovelosti in podivjanosti. Kmetje pa vidijo, kako spoštovanje imajo narodni strankarji pred njimi in s kakimi izrazi govore o njih.

* Slovensko uradovanje. V „Občinski Upravi“ čitamo: Vprašanje: Naš štajerski deželni pomožni urad nam vsako prošnjo za prestavo spisov iz nemškega na slovenski jezik zavrne nereseno, pri tem nam pa še žuga, da bomo morali stroške znabitne prestave sami trpeti. Je-li upravičeno? — Odgovor: Po raznih naredbah notranjega ministrstva v resnici niso politične oblasti primorane, brezplačno prevajati nemških spisov v slovenski jezik, toda mi smo v listu že večkrat opozarjali, da se ni treba obračati na pomožni urad za take prevode, ampak da se naj spisi, ki dosepejo od raznih državnih uradov, ki imajo svoj sedež v slovensko-nemškem ozemlju, pustijo kratko malo nereseni, če so nemški. Za prevode nemških dopisov, ki vam dojdejo od zasebnikov ali uradnikov, ki so v izključno nemškem ozemlju, pa si morate sami preskrbeti potrebne ljudi. Nihče vas pa seveda ne more siliti, da bi morali te nemške dopise tudi nemško reševati.

* Liberalci psujejo. Liberalci so si povsod slični. Njihovo glavno delo je, zavirati vsepovsodi koristno delovanje katoliških strank. Če drugače ne gre, pa rabijo tudi najgrš psovke. V Dolini pri Trstu se je ustanovilo katoliško izobraževalno društvo. Ustanovni shod so hoteli liberalci s kričanjem preprečiti. Najbolj so se odlikovali učitelji liberalnega kalibra. Sedaj psujejo liberalci v svojem listu kmete, ki so vstopili v novo društvo, za „sodrgo, kakršno je najti povsod.“ Tako pišejo dr. Kukovčevi politični prijatelji o kmetih.

* Za S. K. S. Z. Svatje na gostiji Franca Tovornik pri Sv. Lenartu nad Laškimi nabrali 2 K 16 v.; za obmejne Slovence“ se je nabralo na primitivji č. g. Fr. Kršiča v Rečici 25 K 40 v.; Jan. E. Štuhar v Murščaku za mladeniški fond 4 K 90 v.; duhovniki zbrani na dek. konferenci v Rogatcu 18 K; na gostiji v Stavenskem vrhu nabrano za obmejne Slovence 5 K; o priliki katehetske izkušnje v župnišču pri Sv. Petru niže Maribora nabrano 17 K.

Mariborski okraj.

m V Mariboru se vrši, kakor smo že poročali, v soboto, dne 15. t. m. v hotelu Alwies ustanovni shod Slov. katol. izobraž. društev za Leitersberg-Krčevino. Slovenci, udeležite se shoda v obilnem številu!

m V Mariboru in sicer v Gambrinovi dvorani priredi I. mariborsko vojaško-veteransko društvo „Nadvojvoda Friderik“ povodom 60 letnice vladanja cesarja Franca Jožefa I. dne 25. t. m. jubilejno slavnost. Čisti dobiček porabi društvo za svoj podporni sklad.